

रातो रबार

Ratokhabar weekly

वर्ष ४, अड्ड २२, पूर्णाङ्ग १६८

२०७५ मङ्सिर १२ गते बुधवार

Wednesday, 28 Nov 2018

www.eratokhabar.com

मूल्य ₹ १०

क्रान्तिकारी पत्रकार सङ्गठनको तीनदिने तालिम

■ रातो खबर संचादका/काठमाडौं

क्रान्तिकारी पत्रकार सङ्गठनले काठमाडौंमा आयोजना गरेको जनपक्षीय पत्रकारिता तालिम जारी छ। सोभार सुरु भएको तीनदिने तालिममा ७० भन्दा बढी प्रशिक्षकार्थी सहभागी छन्। तालिममा जनपक्षीय पत्रकारिताबाटे तालिम दिने आयोजकले जनाएको छ।

तालिमको उद्घाटन नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीका पोलिटब्युरो सदस्य अनिल शर्मा विरहीले गरेका थिए। नेता शर्माले आफ्नो पार्टी अधिकारिहीन, उत्पीडित समुदायलाई सदाका लागि मुक्त गर्ने एकीकृत जनक्रान्तिको कार्यादिसासाहित अधिकारिहोको बताए। उत्पीडित नागरिको समाचार र उसलाई अधिकारी सम्पन्न तुल्यांगेबाटे हरपल सञ्चार प्रवाह गर्ने पत्रकारहरूको खाँचो रहेको भन्दै शर्माले यो खाँचोलाई क्रान्तिकारी पत्रकार सङ्गठन नेपालद्वारा सञ्चालित तालिमले पूरा गर्ने विश्वास व्यक्त गरे।

कार्यक्रममा सङ्गठनका पूर्वमहासचिव प्रज्ञल श्रेष्ठले जनपक्षीय ... बाँकी पृष्ठ ७ मा

काठमाडौंमा नेकपाको विशाल जनसभा

विप्लवको बधाई तथा शुभकामना सन्देश

निर्णयिक क्रान्ति आवश्यक छ : प्रकाण्ड

■ अमिका चन्द/काठमाडौं

नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीले श्रीनगर काठमाडौंमा भव्य जनशक्ति प्रदर्शन गर्दै विशाल जनसभा गरेको छ। राज्यद्वारा नेकपाका खुला राजनीतिक गतिविधिमा समेत अघोषित प्रतिबन्ध लगाइहेको परिप्रेक्षणमा नेकपाले काठमाडौंमा तीसौं हजार जनसमुदायको प्रदर्शन गरेर यो सत्तालाई चुनौती दिएको छ।

उक्त सभामा उपरिथत हुन नसके पनि पार्टीका महासचिव विप्लवले बधाई तथा शुभकामना सन्देश पठाएका थिए। सदेशमा विप्लवले दलाल संसदीय व्यवस्थाबाट जनता र राष्ट्रको कुनै भलो नहुने, राष्ट्रियता, जनतन्त्र र जनजीविकाको सवाल भन्नकै कष्टकर हुँदै जाने भएकाले वैज्ञानिक समाजवादी व्यवस्था स्थापनाका लागि सुरु भएको अभियानमा लामाबद्ध हुन सबैलाई आट्वान गरेका छन्। जनता वर्मान शासन व्यवस्थाबाट आजित हुनु पुगेको, राष्ट्रियता इतिहासकै गम्भीर मोडमा पुगेको, देश र जनताले वैकल्पिक राज्यव्यवस्था माग गरेको र यो व्यवस्था वैज्ञानिक समाजवाद भएको महासचिव विप्लवको शुभकामना सदेशमा उल्लेख छ।

काठमाडौंको प्रदर्शनीमार्गमा आयोजित उक्त

विशाल सभालाई नेकपाका स्थायी समिति सदस्य तथा पार्टी प्रवक्ता प्रकाण्डले मुख्य वक्ताका रूपमा सचोबोधन गरे। सभाका प्रमुख अतिथि प्रकाण्डले देशको आपूल परिवर्तनका लागि एउटा निर्णयिक क्रान्तिको आवश्यकता भैसकेको बताए। नेपाली जनयुद्ध र जनआन्दोलनमा नेपाली छोराहोरीले

बगाएको रात खेर जान नदिने प्रतिबद्धता व्यक्त गरेका प्रकाण्डले सार्वजनिक कार्यक्रम गर्न दिने ठाउँसमेत दिन नसकेको सरकार फासिवादरक्फ उद्यत रहेको भन्दै पार्टी पाँच वर्षमा प्रवेश गरेको अवसरमा महासचिव विप्लवले पठाएको शुभकामनासन्देश सहभागी जनसमुदायलाई सुनाएका थिए।

गृह प्रशासनले नेकपाको जनपक्षीय कार्यक्रम र नारा देखेर नियोजित रूपमा कार्यक्रम गर्न स्थलसमेत नदिएर फासिवादी सरकारको इसारामा लाचारी प्रकट गरेको उल्लेख बताए। फासिवादी र दलाल सरकारका कारण देशमा राष्ट्रियता र जनधार तीव्र गतिमा भइरहेको बताउदै त्यो कदम तत्काल ... बाँकी पृष्ठ ७ मा

अखिल नेपाल लेखक सङ्घको दोस्रो राष्ट्रिय सम्मेलन सम्पन्न लेखकहरूलाई इच्छुकले रोजेको बाटो समात्न निर्देशन

■ रातो खबर संचादका/काठमाडौं

नेकपाको सांस्कृतिक मोर्चा अखिल नेपाल जनसांस्कृतिक महासङ्गको आञ्जिक सङ्गठन

वयन गोको छ। सम्मेलनरे सङ्गको उपाध्यक्षमा अशोक सुवेदी, लम्जेल सञ्चारील, महासचिवमा खोमा तरामु, सचिवमा मुक्तान थेवा र कोषाध्यक्षमा प्रतिबद्धलाई चयन गरेको छ।

सम्मेलनले केन्द्रीय सदस्यहरूमा डा. शिवशङ्कर बस्याल, प्रसिद्धा शर्मा, भीम भारती, करन दयाल, मणि शर्मा, सीता विक 'सम्झना', सिद्ध खड्का, जानकी दाहित, प्रदीप जैसी, पूर्ण इन्कादा, अमिका पाठक, एस.के.श्रेष्ठ, बीपी विद्रोही, गणेश लोहार, ध्रुवलाल शर्मा, युवराज नारसिंह, ममता सुर्खेती, रामप्रसाद खनाल, प्रतिमा गहतराज, कुमार धार्मी, जानु केसी र अमिका राईलाई चयन गरेको छ।

सम्मेलन उद्घाटन गर्दै महासङ्गको अध्यक्ष तथा नेकपाका केन्द्रीय सदस्य माइला लामाले अब मार्क्सवादी लेखकहरूले

क्रान्तिकारी स्वास्थ्यकर्मीमा टीका कड्देल

■ रातो खबर संचादका/काठमाडौं

नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी निकट स्वास्थ्यकर्मीको राष्ट्रिय भेलाले टीका कड्देलाई अध्यक्षमा निर्वाचित गर्दै २८ सदस्यीय कार्यसमिति चयन गरेको छ। सोभार काठमाडौंमा भएको भेलाले उपाध्यक्षमा पिताम्बर भुत्तैल, महासचिवमा प्रकाश

चन्द, सचिवमा रत्न शर्मा, कोषाध्यक्षमा कैलास लामा र सदस्यहरूमा नरबहादुर थापा, भैरव बोहोरा, शिला गैरे, विनोद रावल, लोकेश जोशी, अमिका पाठक, रमानन्द जोशी, योगेन्द्र यादव, युगेश्वर शर्मा, फुलराम चौधरी, भीम लामा, गोविन्द सापकोटा, दीपेन्द्र बाँकी पृष्ठ ३ मा

तिम्रो सत्तासँग लड्न वा प्रतिस्पर्धा गर्न तयार छौँ : लोहनी

■ रातो खबर संचादका/काठमाडौं

नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीको केन्द्रीय सदस्य एवम् प्रकाशन व्युत्तर इन्वार्ज गुणराज लोहनीले आफ्नो

पार्टी वर्तमान दलाल संसदवादी सत्तासँग लड्न वा प्रतिस्पर्धा गर्न जे गर्नु परे पनि तयार र सक्षम रहेको बताएका छन्। जनतालाई पुरानो सत्ताका विरुद्ध नयाँ विद्रोहका लागि आह्वान

कम्युनिस्ट पार्टी पुनर्गठनको महत्व

हामीले पार्टी पुनर्गठन गरेको पाँच वर्ष बितेको छ। काठमाडौंमा हजारौं जनताको सहभागितामा भव्य रूपले पार्टीको पाँचौं पुनर्गठन दिवस मनायौं। साताव्यापी रूपमा देशभार विभिन्न कार्यक्रमहरू भए। पाँच वर्षप्रति गैरेव गर्दै आउँदा दिनमा सफलताका लागि शुभकामना आदानप्रदान गर्न्यौं। हाम्रो नेता-कार्यकर्ता, कमान्डर-सदस्यहरूको मेहनत, लगानशीलता र बुद्धिमत्ता असाधारण रूपले समानीय छ। हामीले पार्टी बनाएका छौँ, क्रान्तिको विचार, नीति र नेतृत्व निर्माण गरेको छौँ। हामीले सर्वहारावर्मा, श्रीमिक जनता, उत्पीडित जनसमुदाय, अन्तर्राष्ट्रिय कम्युनिस्ट आन्दोलनका लागि दहो विश्वास लिएका छौँ, आप्सो दायित्व बोकेका छौँ। हामीले जनता र देशका समस्याहरूलाई लिएर सङ्घर्ष गरेका छौँ, जेलनेल खाएका छौँ, दमन भेलेका छौँ र बलिदान गरेका छौँ। यो प्रक्रियामा सर्वहारावर्मा, मजदुर किसान, बुद्धिजीवी, सहिद-बेपता योद्धा परिवार, कम्युनिस्ट नेताहरू र देशभक्तहरूको साथसहयोग, माया, समर्थन र विश्वास पाएका छौँ। हामीलाई संशोधनवादीवादी, विसर्जनवादीहस्सामु क्रान्ति भयानक आउँदक बनेर उभिएको छ। उनीहरूको चारैरित क्रान्तिको आउँदक छाएको

देश/परिवेश

■ विप्लव

छ। उनीहरूले क्रान्तिको आउँदकभित्र नेपाल कम्युनिस्ट पार्टी र यसको नेतृत्वप्रिकालाई चक्र देखेका छन्। नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीको विकास, सङ्घर्ष र समर्पणभावमा उनीहरूले आफ्नो वैभवशाली भविष्य र जीवन दुर्बिहारेको देखेका छन्। त्यसैले यसलाई कमजोर पार्न, दबाउन र समाप्त पार्न यो राज्यसत्ताका निर्देशक साप्राञ्चयादी-उत्तरसाप्राञ्चयादीदेखि देशमा क्रमशः पृष्ठ ३ मा

ਸਾਂਘਾਦਕੀਯ

ਮਡਾਂਕਿਲ ੮ ਲੇ ਫ਼ਿਲੋਕੌ ਸਨਫੇਸ਼

मझसिर ८ गते नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीले काठमाडौंको प्रदर्शनीमार्गमा भव्य एवम् सानादार जनप्रदर्शन तथा जनसभा सम्पन्न गयो । उक्त जनप्रदर्शन र जनसभाको सर्वत्र चर्चा र परिचर्चा भैराखेको छ । नेपालका सबैजसो मुख्य-मुख्य सञ्चारमाध्यमले महत्वका साथ उक्त कार्यक्रमको प्रचार गरे । यसअघि खासै महत्व नदिने ढूला सञ्चार-घरहरू जुन अहिले आएर निगमद्वारा सञ्चालित छन् उनीहरूले पनि महत्वका साथ स्थान दिएको पाइयो । यति मात्र नभएर सरकार नियन्त्रित सञ्चारमाध्यम र मुख्यपत्रहरूले पनि महत्वका साथ नै प्रचार गरेका थिए । अहिले भन्ने हो भने मोफसलमा मात्र नभएर मुख्य सहरहरूमा पनि उक्त कार्यक्रमलाई लिएर चर्चा-परिचर्चा चलिराखेको छ । आयोजक पक्षले मझसिर ८ को जनप्रदर्शन र जनसभालाई पर्ण रूपले सफल भएको बताएको छ ।

मझसिर ८ गतेलाई नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीले आफ्नो पार्टीको पुनर्गठनको दिन पारेर उक्त कार्यक्रम आयोजना गरेको थियो । गत साउनमा बसेको नेकपा केन्द्रीय समितिको बैठकले पार्टी पुनर्गठन दिवस भव्यताका साथ मनाउने निर्णय गरेलगतै पार्टी प्रवक्ता तथा स्थायी समितिका सदस्य खट्टगबहादुर विश्वकर्मा 'प्रकाण्ड', बैठकअधि नै गिरफ्तार गरिएका पदम राई, ओमप्रकाश पुनहरू हिर सतमा नै थिए । साउन १० गते पोलिटब्युरो सदस्यहरू कृष्ण धमला, मोहन कार्कीहरू गिरफ्तार भैसकेका थिए । अनि साउन २३ गते दिउँसो टेकबहादुर केसी र साँझ प्रकाण्डलाई गिरफ्तार गरिएको थियो । यसैगरी भदौ ५ गते चन्द्रबहादुर खड्का र भदौ १२ गते पोलिटब्युरो सदस्य उमा भुजेललाई गिरफ्तार गरेपछि ११ जना केन्द्रीय नेता गिरफ्तारीमा परिसकेका थिए । जिल्लास्तरका नेता / कार्यकर्ता सहायात्रा मेहेका बाटाएका छन् ।

यसरी राज्यले नेकपाका नेता / कार्यकर्तामाथि व्यापक धरपकड गर्नुका साथै चरम दमन चलाएको थियो । नेकपाको योजनाबद्ध प्रतिरोध, जनताको विरोध, मानवअधिकारवादी, कानूनविद्वहरूको खबरदारीसँगै नेता र कार्यकर्ताहरूलाई राज्य अदालतको आदेशमा छाडन बाध्य भएको थियो । मझसिर ८ को जनप्रदर्शन र जनसभाको प्रचारप्रसारकै क्रममा व्यापक रूपमा नेता र कार्यकर्तालाई गिरफ्तार गरिएको थियो । यस्ति हुँदाहुँदै पनि हजारौंको सदृख्यामा जनता देशको कुनाकाप्चाबाट उत्साह र उमझाका साथ उपस्थित भए ।

नेकपाको आयोजनामा भएको उक्त जनप्रदर्शन र जनसभाले नेपाली क्रान्तिकारीहरूलाई मात्र नभएर विश्वका सर्वहारावर्गलाई उत्साहित र क्रान्तिप्रति उत्प्रेरित बनाएको छ । नेपालमा प्रचण्ड-बाबुरामहरूले विसर्जन गरेको नेपाली क्रान्ति नयाँ शिरा र उचाइमा उठन लागेको आभास दिएको छ ।

जनताको इच्छा, चाहना र भावनाविपरीत बलजप्ती संविधान बनाएपछि भएका चुनावहरूपछि बनेको 'वामपन्थी' को बहुमतको सरकारले काम्युनिस्टहरूको बदनाम गर्नुका साथै बुर्जवाहरूलाई हँसाउने काम गरिराखेका छन् । क्रान्ति र परिवर्तनका पक्षमा उभिँदै आएका जनतालाई निराश बनाइरहेको अवस्थामा मझसिर ८ गतेको जनसभा र जनप्रदर्शनले एकपटक पुनः उत्साहित र उत्प्रेरित बनाएको छ ।

लामो समयदेखि राजनीतिक रूपमा कुनै पनि शक्तिले यो सत्ता र सरकारका विरुद्ध जनतालाई जागरुक बनाएर सडकमा ल्याउन सकेको थिएन। 'वाम' को दुईतिहाई बहुमतको सरकारलाई कसैले ललकार्न सकेको थिएन। दिनदिनै जस्तो भएका र हुने गरेका महिला हिंसा, हत्या, बलात्कार, राष्ट्रघात र जनघातका विरुद्ध सङ्घर्षित रूपमा जनताले आवाज धन्काउन सकेका थिएनन्। यस्तो लापदथ्यो- यो देशमा तानाशाहहरूले जनताको मुख्यमा सदाका लागि ताला लगाइदिएका छन्। यहाँ हिटलरको पुनर्जन्म भएको छ। तर मझसिर ८ को सभाले उनीहरूको तालाबन्दीलाई तोडिदिएका छन्। ओली सरकारमा आसीन भएपछिको दस महिनाको मौनता तोडिदिएको छ।

सबैभन्दा राम्रो पक्ष र उज्ज्वल भविष्यको मार्गप्रदर्शन गरेको भनेको के हो भने नेपालमा लामो समयसम्म गाँजिरहेको संशोधनवाद, नवसंशोधनवाद र छद्मसंशोधनवादले क्रान्तिका विरुद्ध छेरेका सबै भ्रमहरूलाई यसले चिरिदिएको छ । यो जनप्रदर्शन र जनसभाले प्रतिक्रियावादी र प्रतिगामीहरूका तिकडम, पद्यन्त्र, दमनको प्रतिवाद गर्दै नेपालमा नयाँ क्रान्तिका लागि जनता जागरूक भएरहेको सन्देश दिएको छ ।

साथ यौ जनप्रदर्शन र जनसभाले अब नेपालका सच्चा देशभक्त, वामपन्थी, जनवादी र प्रगतिशील शक्तिहस्ते एकजुट भएर जनता र राष्ट्रको मुक्तिका लागि अधि बद्न प्रेरित गरेको छ र अब यो शक्ति एक ठाउँमा उभिएर सामाजिक फासिवादी दलाल संसदीय व्यवस्थाको उन्मूलन गरी वैज्ञानिक समाजवाद स्थापनाको मार्ग कोर्न ढिला गर्नु हुँदैन भने सन्देश दिएको छ । अन्यथा अहिलेको अस्तव्यस्त र अराजक परिवेशलाई प्रतिगामीहरूले जनतामा भ्रम छेर अनिम प्रतिक्रान्तिको तानाबाना नबुन्नान् भन्न सकिँदैन । त्यसैले मझसिर ८ गतेले दिप्पको मन्देश्वराई हृष्टद्युगम गर्न जस्ती छ ।

लेखकहॉलाई सच्चाई

१. समसामयिक विषयका लेखरचना Preeti font मा टाइप गरेर ratokhabar@gmail.com मा पठाउनुहोला
  २. अन्य सञ्चारमाध्यममा प्रकाशित वा प्रकाशनार्थ पठाएका रचना रातो खबरमा प्रकाशित गरिनेछैन कुनै पुस्तकमा प्रकाशित रचना नपठाउनुहोला
  ३. १२ देखि १५ सय शब्द नबढाईकन रचना पठाउनु पर्नेछ अन्यथा छाँटकाट गर्न सकिनेछ
  ४. अप्रकाशित रचना फिर्ता गर्ने प्रावधान हैन
  ५. प्रकाशित रचनाको राजनीतिक, वैचारिक तथा वैयक्तिक जबाबदेही लेखकमै देउँ

रणकीर

मङ्गलसिर द को जनप्रदर्शन र सभाको सन्देश

जबसम्म हात्री देश र जनता स्वतन्त्र हुँदैनन्, जबसम्म हात्री आफनी दिनांकले चलने र आपनी सुट्टाना उभिने हुँदैनाँ, जबसम्म ध्रष्टाचारीको सम्पत्ति राष्ट्रियकरण गर्दैनाँ, जबसम्म हात्रा युवाहरु प्रजाविभाग र मैत्रपावर धाउन कोडेर आफनी देशका लागि आफनै धर्तीमा काम पाउँदैनन् तबसम्म हात्रा गतिविधि जारी हुनेकन्, जबसम्म वैज्ञानिक समाजवाद आउँदैन तबसम्म यो एकीकृत जनक्रान्ति जारी रहनेक र सिद्धान्ततः वैज्ञानिक समाजवादमा पनि नयाँ ढूँगले क्रान्ति जारी रहनेक किनकि हात्री सङ्घर्ष मानव जातिको उत्कृष्ट नयाँ सङ्घर्षताका लागि हो ।

हो, बरु आज व्यवहारमा लागू भएको नारा हो गरिब र सङ्कटग्रस्त नेपाल निराश र चिन्तित नेपाली वास्तवमा घनशयाम भुसालहरूको चिन्ता तिनै चिन्तित नेपालीहरूको हो । फेरि पनि यही व्यवस्था कायम हुने हो भने भविष्यमा लागू हुने नारा हुनेछ 'कड्गाल र बरबाद नेपाल निरीह र दुःखी नेपाली' । त्यसैले देश र जनताको समस्या, अधोगति, बरबादी र सङ्कटको कारक वर्तमान संसदीय दलाल पुँजीवादी राज्यव्यवस्था हो । यो वैदेशिक साम्राज्यवादीद्वारा निर्देशित र नियन्त्रित राज्यव्यवस्था हो । यसको अन्त्य गरेर राजनीतिक स्वतन्त्रता सुनिश्चित गर्ने नयाँ वैज्ञानिक समाजवादी व्यवस्थाको स्थापना गर्ने पार्टीको स्पष्ट मूल नीति हो ।

जनक्रान्तिको नयाँ कार्यदिशा हो । यो बल प्रयोगको मालेमावादी सिद्धान्तमा आधारित कार्यदिशा हो र यसले आजका विकसित समाजका नयाँ विशेषतालाई सम्बोधन गरेको छ । यो कार्यदिशा भनेको दलाल राज्यव्यवस्थाविरुद्ध सबै जनता एकीकृत गर्दै गाउँ र सहरलाई एकीकृत गर्ने हो । मजदुर, किसान र विद्यार्थीसँग मध्यमर्ग, राष्ट्रवादीलाई एकीकृत गर्ने हो । क्रान्ति र शान्तिलाई एकीकृत गर्ने हो । अन्त्यमा जनता, सेना र विज्ञान-प्रविधिलाई एकीकृत गर्ने हो । सिद्धान्तः क्रान्तिको विधिको कुरा गर्दा केहीले चुनावी विधिको पनि तर्क गर्छन् तर संसदीय दलाल पुँजीवादी व्यवस्थामा हुने चुनाव अनि दर्तीत्ताहाइले जनताको

यो नयाँ राज्यव्यवस्था भूमण्डलीय उत्तरसाम्राज्यवादी राजनीति र अर्थनीतिबाट स्वतन्त्र होनेछ । यही व्यवस्था आउँदैन । अहिलेको दुईतिहाइको परिणामले पनि स्पष्ट गरेको छ । हाम्रा गतिविधि रोकिने छैनन भन

जननानाथाट स्वतन्त्र उम्हे । यहा स्वतन्त्रता प्राप्तिका लागि कार्यक्रमका प्रमुख वक्ता तथा पार्टीका प्रवक्ता क. प्रकाण्डले 'सबै जनतालाई राष्ट्रिय सेनामा परिणत गर्ने' पार्टीनीति स्पष्ट पार्नुभएको हो । यसैगरी विगतका असमान सम्भौता खारेज गरेर खुला सिमानाको समस्या हल गरिनेछ । देशको आवश्यकता र अनुकूल शिक्षानीति अपनाइनेछ । सम्पूर्ण जनतालाई शिक्षा र स्वास्थ्य समान र नि:शुल्क दिइनेछ । जनतालाई गाँस, बास, कपास, शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगार, यातायात र सञ्चार सुविधाको सुनिश्चितता गरिनेछ । देशको जमिनलगायत सम्पूर्ण प्राकृतिक सम्पदा राज्यको हुनेछ र यसको उचित र अत्यधिक प्रयोग गरिनेछ । देशभित्र र बाहिर रहेको कालो धनलाई राष्ट्रियकरण गरेर औद्योगिकीकरणमा जोड गरिनेछ, भ्रष्टाचार र बेरोजगारी समस्या हल गरिनेछ । यसका लागि श्रमिक जनताको एक सङ्करमणकालीन एकीकृत राज्य हुनेछ जसलाई वैज्ञानिक समाजवाद भनिनेछ ।

हामीले छलफल गर्न चाहेको तेस्रो विषय हो हाम्रो गतिविधिबारे । हो, हामीले जे गतिविधि गरेका छौं त्यो वैज्ञानिक समाजवाद ल्याउन गरेका छौं । हामीले आफ्टो राजनीति विचार जनतालाई बुझाएर सझाठन गरिरहेका छौं । सझाठन परिचालन गर्न आर्थिक महायोग लिएका छौं । हामी भूष्टाचारीलाई र सन् त्रुट्यका लाला जापरेका छौं । हामी गिरफतारी दिनेछौं, पसिना, आँसु र खुन दिनेछौं । जे चाहिन्छ त्यही दिनेछौं तर हामी जिनेछौं । यही दृढ विश्वास र सन्देशसहित सबै सच्चा देशभक्त, कम्युनिस्ट, वामपन्थी र लोकतन्त्रवादीलाई सहयोगको अपिलासँगै कार्यक्रममा सहभागीहरू सबै आआफ्नो कार्यक्षेत्र र जिम्मेवारीमा फर्केका छन् ।

सहयोग लिएका छौं। हामी भ्रष्टाचारलाई कारबाही गर्छौं। राष्ट्रधारीलाई कारबाही गर्छौं। हामी जनधारीलाई कारबाही गर्छौं र दलालहरूलाई कारबाही गर्छौं। यो सब हामी देशको आवश्यकता र जनताको मागअनुसार गर्छौं तर राज्यले यसलाई हिंसाको संज्ञा दिँदै दमन गदछ र नेताकार्यकर्ताको गिरफ्तारी गर्छ। विगतको सङ्कटकालको सम्भन्ना दिलाउँछ। हामी भने प्रतिरोध गर्न बाध्य हुन्छौं। यसरी क्रान्ति र प्रतिक्रान्तिको टक्कर चल्छ। यहाँनेर राज्यले हामीलाई कारण बनाएर युद्धको सन्त्रास फैलाउँदैछ किनाकि राज्यले हामीलाई दोष लगाई आफै युद्ध चाहेको छ। हामीले त युद्ध हैन, क्रान्ति चाहेका छौं। त्यसैले यहाँ चर्चा गर्न खोजेको क्रान्तिको नयाँ विधि वा कार्यदिशाको हो। हाप्रो देशमा वैज्ञानिक समाजवादका लागी क्रान्ति आवश्यक र अनिवार्य छ तर त्यो पुरानै तरिका वा विधिबाट सम्भव छैन। हामीले यसो भन्दा केही लालबुज्जुकहरू मालेमावादका विरुद्ध उभ्याउँछन्। तर उनीहरू १९८० को दशकयता क्रान्ति हुन नसक्नुको स्पष्ट जबाफ दिन सबैदैनन्।

अबको क्रान्ति सम्पन्न र सफल हरू यसै रिए भएप्ले पारीउपरीका कक्षका छूं।

अन्त्यमा, मझसिर को जनप्रदर्शनसहितको सभाको सफलताले साँचै क्रान्ति भनेको कुनै नेता वा व्यक्तिको विषय होइन, यो सामाजिक विषय हो, क्रान्ति त समाजको वस्तुगत नियमको कुरा हो। त्यसैले नेपालमा संसदीय दलाल पुँजीवादी व्यवस्था टिक्कैन र नयाँ वैज्ञानिक समाजवादी व्यवस्थाको स्थापना अपरिहार्य छ भन्ने सदेश दिँदै प्रतिक्रान्ति र संसदीय दलाल पुँजीवादी व्यवस्थासँग प्रचण्डको पतन, क्रान्तिको उठान र वैज्ञानिक समाजवादसँगै विप्लवको उदय भएको छ।' विचार र राजनीतिक कार्यदिशा सही वा गलत हुनुले सबै कुराको फैसला गर्दछ' भन्ने यथार्थको पुष्टि भएको छ। विप्लव नेतृत्वको नेकपाले विकास गरेको नयाँ एकीकृत जनक्रान्तिको कार्यदिशाको वैज्ञानिकता पुष्टि भएको छ। पार्टी पुर्नार्थनको दिन एक उत्सव हो। उत्सवकै रूपमा सम्पन्न भएको छ। पार्टी योजना सफल भएको छ। यो सफलताले पैदा गर्न थप चुनातीको सामना गर्ने गरी तयारी गर्ने जिम्मेवारीबोध पार्टीलाई गराएको छ। यो सफलताका उर्ध्व प्रस्तोषमा भर्त्यार्पण थाए पार।

गर्ने नयाँ विधि भनेको एकीकृत लागि सहयोग गर्ने सबैलाई धन्यवाद !

महिला हिंसा, बलात्कारका घटना र 'मि टु' अभियान

मातृसत्ताको पतन महिलाहरूका लागि विश्वमा ऐतिहासिक स्तरको पराजय थिए।

- फ्रेडरिस एड्गेल्स

पुंजीवादी प्रणालीमे महिला वर्गको व्यापक समुदायलाई पतीत पार्छ र दमन गर्छ। त्यसपछि यसले नारी जातिमा असन्तोष र त्रास उत्पन्न गराउँछ र त्यसको माध्यमबाट असीमित बिक्री र नाफाका लहरहरू जन्माउँछ।

- एभलिन रिड

इतिहासको अलिकति पनि ज्ञान भएको जोकसैलाई पनि थाहा हुनपर्दछ- महान् सामाजिक परिवर्तनहरू महिला विद्रोहबिना असम्भव हुन्छ।

- कार्ल मार्क्स

संसारमा चल्ने हरेक प्रकारका आन्दोलनहरूमध्ये महत्वपूर्ण आन्दोलन हो महिला आन्दोलन। जितबेलादेखि मानवसभ्यताका वाहकका रूपमा रहेका महिला र पुरुषमध्ये महिलाहरू समाज निर्णयमा आफ्नो महत्वपूर्ण भूमिका हुँदाहुँै पनि पुरुषभन्दा आफूलाई उत्पीडित दमित र अधिकारविहीन भएको महसुस गर्न थाले त्यतिबेलादेखि नै महिलाहरूले आफू र आफ्नो समुदायका बारेमा कुरा उठाउन थालेको पाइन्छ। राज्य, समाज, संस्कृत, सम्पत्ति, सन्तान, आफ्नो स्वाधिमानजस्ता विषयहरूमा महिलामाथि गरिएको विभेदलाई उजागर गर्ने मात्र होइन, त्यसको समाधानसमेत कसरी गर्न सकिन्छ भनेर भएका बहस छलफल र सझापर्ले सझाठित असझाठित रूपमा एउटा दूलो आन्दोलनको रूप ग्रहण गर्न पुग्यो जुन महिला आन्दोलनको रूपमा निरन्तर चलिरहेको छ। महिला आन्दोलनका विविध पाटा र पक्षहरू छन्।

त्यसक्रममा महिलाहरूमा धेरै कोणबाट बहस चल्ने गरेका छन्। महिला के हो ? वर्ग, लिङ्ग, जात वा समुदाय ? के प्राकृतिक रूपमै महिलाहरू पुरुषभन्दा कमजोर छन् ? महिलामाथि विभेदको कारण के हो ? के महिलाहरू आफैमा स्वतन्त्र छन् ? छैन भने उनलाई बन्धनमा पार्ने तत्वहरू केको हुन् ? राज्यसत्ता र महिलासम्बन्धी अहिलेसम्मका अवधारणाहरूले किन महिला र पुरुषमा समानता ल्याउन सकेको छैन ? अफै बारबार महिलामाथि हुने हिंसाका घटनाहरू किन बढिरहेका छन् र किन हुँच महिला हिंसा ? महिला हिंसामा पनि अत्यन्त अमानवीय र जघन्य रूपमा हुने बलात्कार र हत्याका घटनाले मानव सभ्यतालाई नै चुनौती दिँदै छैन र ? महिला हिंसाको मुख्य कारण पुरुष हो वा पिरुसत्ता ? आदि।

लामो समयदेखि महिलासम्बन्धी विभिन्न विषयमा बहस र आन्दोलनहरू भिजेका छन्। यसक्रममा कहिले कुन मुद्दा प्रधान बन्छ त कहिले कुन। पछिल्लो समयमा महिला हिंसाकारोंदी आन्दोलन संसारभर चलिरहेको छ र यो मुद्दा नेपालमा पनि विगत केही वर्षदेखि चर्चाको शिखरमा छ। महिला हिंसा महिलामाथि हुने उत्पीडन र दमनको चरम रूप हो। सामान्यतः हिंसा भनाले शारीरिक यातना वा कुर्पिट काटमार हत्यासम्मका घटनालाई बुझिन्छ। समाज विकास, माछेको चेतना र सामाजिक मूल्यमान्यतामा आएको परिवर्तनसँै हिंसाको परिभाषा पनि फराकिलो हुँदै आएको छ। हिंजो करैसे महिलाहरूलाई प्रत्यक्ष शारीरिक यातना दियो, कुर्पिट गयो वा हत्या गयो भने महिलामाथि हिंसा भयो भनियो भने आजभोलि कसैले गलत नियतका साथ शारीरिक स्पर्श गयो वा अनैतिक आचरणका साथ महिलामाथि कटाक्ष गयो भने पनि त्यो महिला हिंसा मानिन्छ। परिभाषा र घटना प्रकृतिको तहसम्म यो कुरा सही छ। तर हरेक मानिसले उठाउनुपर्ने प्रश्न के हो भने किन हुँच वा गरिन्छ महिला हिंसा ? यसमा को जिम्मेवार छ

? स्वयम् माहिला, पुरुष, समाज, राज्यव्यवस्था वा अरु कुनै ? गाँडै, सहर, टोल, डिप्रेक, घरपरिवार चियापसल वा अन्तर्रक्षियाहरूमा यी प्रश्नहरू उठे भने सबैको पहिलो उत्तर हुँच महिला हिंसा गलत हो। यो हुनु हुँदैन वा गर्नु हुँदैन। यतिसम्म सबैको उत्तर सही र एउटै हुँच। तर जब यसमा दोषी को भने प्रश्न आउँछ, महिला भन्छूँ पुरुष दोषी, पुरुष भन्छूँ महिला दोषी।

महिला र पुरुषले एकअकालाई आरोप-प्रत्यारोप गरेको दृश्यभन्दा अलि माथि उठेर बहस थाल्ने हो भने त्यहाँ कारणहरू अगाडि आउँछन्। सामाजिक मूल्य मान्यता नै यस्तै छ। राज्यव्यवस्थाले नै महिलाभन्दा पुरुषलाई सर्वश्रेष्ठ ठानेको छ र त्यसैको अहमूले महिलामाथि आफ्नो प्रभुत्व थोर्नलाई कुनै न कुनै रूपबाट पुरुषलाई प्रेरित गरेको हुँच जसका कारण आफ्नो आवेग महिलामाथि पोखाला महिलाहरू पुरुषबाट हिंसाको सिकार हुँचन्। राज्यप्रणाली वा उत्पादन प्रणाली नै पुरुष स्वामित्वमा आधारित छ। त्यसले बलियोले कमजोरलाई हेँप्ने प्रवृत्तिको विकास हुँच अनि त्यसको मारमा कमजोर मानिएका महिलाहरू स्वतः पर्दछन्। आदिआदि।

ती तर्कहरूले पनि के बुझ सकिन्छ भने हिंसा भनेको बलियोले कमजोरमाथि आफू त्रेषु भु भनेर देखाउन प्रयोग गरिने अस्त्र हो। यही मान्यतालाई स्वीकार गर्ने हो भने जहाँ महिला हिंसा हुँच त्यहाँ महिला पुरुषभन्दा कमजोर छन् भने देखाउँछ। के मानव समाजमा महिला पुरुषभन्दा कमजोर भएर जन्मिएको हुँच ? महिला र पुरुषवीचोको विभेदको खाडल मानव समाज उत्पत्तिसँगै भएको हो वा पछि गराइएका हुँ ?

धेरै दर्शनिकहरू, वैज्ञानिक तथा इतिहासविद हरूले महिला पुरुषको विभेदका विषयहरूमा विभिन्न विचारहरू राख्दै आएका छन् जसमध्ये समाज विकासको ढिन्डात्मक भौतिकवादी दृष्टिकोणबाट एझेल्सले गरेको विश्लेषण नै सही र स्वतुवादी विश्लेषण मान्न सकिन्छ। उनको अध्ययन अनुसार जितबेला समाज (गण) महिलाको नेतृत्व (मातृसत्ता) मा चलेको थिए। त्यतिबेला महिलाहरू स्वतन्त्र थिए। उनीमाथि कुनै प्रकारको दमन उत्पीडन थिए। जब समाजमा परिवार, निजी सम्पत्ति र राज्यको उदय भयो त्यसको स्वामित्व र नेतृत्व पुरुषले गर्न पुरुषो। स्वभावतः त्यो सामाजिक अवधारणाले महिलाहरूले पुरुषको स्वामित्वमा रहन बाध्य पायो। त्यहीबाट नै महिला पुरुषको बीचमा विभेदको बीजरोपण भयो। त्यतिबेलादेखि नै समाजमा पिरुसत्ता हाबी छ र त्यसको अधीनमा महिलाहरू पर्दै आएका छन्। वास्तवमा यही विभेदबाट नै महिला उत्पीडनका विविध रूपहरू फैलिए आउँदा महिला हिंसाले निरन्तरता पाइहोको छ। त्यति मात्र होइन, पिरुसत्ताको राज्याहालाई स्वतन्त्रताको दमन गर्न विभिन्न जालभेल षड्यन्त्र गर्दै धर्मकर्म संस्कार संस्कृतिको विधिविधानमा ढाली महिलाको मानासिकतामा नै पुरुषवीचोको विषय भरिएको छ।

महिला हिंसाको चर्चा गर्दा बेलाबेलामा हुने घटना र संवेदनशील हिसाबले चर्चा-परिचर्चा हुने घटना हुँच बलात्कारका घटना। बलात्कार भनेवितिकै नेपाली समाजमा जबर्जस्ती कर्णी भनेर बुझिन्छ। यो महिला हिंसाको अति नै संवेदनशील पाटो हो। हो, यौन मानिसका लागि जैविक शारीरिक हिसाबले आवश्यक भावाको शिखरमा छ। महिला उत्पीडनका विविध रूपहरू फैलिए आउँदा महिलाहरूले निरन्तरता पाइहोको छ। त्यति लागि निजी, भावानामक र संवेदनशील मामिला हो। पुंजीवादी समाजले यसलाई व्यक्तिको निजी मामिलामा छोडिएन्दूँ। मार्कर्वादी अवधारणाले यो व्यक्तिको भावनात्मक प्रेमको उच्चतम अभिव्यक्तिका रूपमा बुझ्दछ र एकनिष्ठाको वकालत गर्दछ। हाम्रो

महिला हिंसाको चर्चा गर्दा बेलाबेलामा हुने घटना र संवेदनशील हिसाबले चर्चा-परिचर्चा हुने घटना हुँच बलात्कारका घटना। बलात्कार भनेवितिकै नेपाली समाजमा जबर्जस्ती कर्णी भनेर बुझिन्छ। यो महिला हिंसाको अति नै संवेदनशील पाटो हो। हो, यौन मानिसका लागि जैविक शारीरिक हिसाबले आवश्यक भावाको शिखरमा छ। महिला उत्पीडनका विविध रूपहरू फैलिए आउँदा महिलाहरूले निरन्तरता पाइहोको छ। त्यति लागि निजी, भावानामक र संवेदनशील मामिला हो। पुंजीवादी समाजले यसलाई व्यक्तिको निजी मामिलामा छोडिएन्दूँ। मार्कर्वादी अवधारणाले यो व्यक्तिको भावनात्मक प्रेमको उच्चतम अभिव्यक्तिका रूपमा बुझ्दछ र एकनिष्ठाको वकालत गर्दछ। हाम्रो

बन्धु चन्द्र

**अहिले नेपालमा चर्चामा
आएको 'मि टु' अभियान
सन् २००६ मा अमेरिकामा
सामाजिक अभियन्ता ताराना
ब्रुकेले सुरु गरेकी हुन्। यो
अभियानले यौनहिंसाबाट पीडितहरूलाई
सहानुभूतिका साथ सशक्तीकरण गर्ने उद्देश्य लिएको थिए।
महिला हिंसाका घटनाका विविध प्रकृति,
तिनका ऐतिहासिक पृष्ठभूमि र सामाजिक-आर्थिक संरचनालाई गहिरो गरी नियाल्ने हो भने पिरुसत्ताले महिलालाई दास युग, सामन्त युग, पुंजीवादी युग र अफ्रिका अहिलेको उत्तरसामाजिक अवधारणालाई व्यापारित गरी एउटा अभियन्ता ताराना ब्रुकेले सुरु गरेकी हुन्। यो अभियन्ताले यौनहिंसाबाट पीडितहरूलाई दास योग्यतामा आउँदा आफूले गर्ने दोषीतर अरुलाई दिने ?**

महिला हिंसाको विभेदका विषयहरूमा महिलालाई दास योग्यतामा आफूले गर्ने दोषीतर अरुलाई दिने काहिलीलाई यौनहिंसालाई दास योग्यतामा आपार्थिक भएको विभेदका विषयहरूलाई दास योग्यतामा आफूले गर्ने दोषीतर अरुलाई दिने काहिलीलाई यौनहिंसालाई दास योग्यतामा आपार्थिक भएको विभेदका विषयहरूलाई दास योग्यतामा आफूले गर्ने दोषीतर अरुलाई दिने काहिलीलाई यौनहिंसालाई दास योग्यतामा आपार्थिक भएको विभेदका विषयहरूलाई दास योग्यतामा आफूले गर्ने दोषीतर अरुलाई दिने काहिलीलाई यौनहिंसालाई दास योग्यतामा आपार्थिक भएको विभेदका विषयहरूलाई दास

महापतन : 'नायक' हस्तको खलनायीकरणको सैद्धान्तिक पक्ष

गणेश राज लोहरी

सन्दर्भ

महोदय, पूँछेलाई युरोपका बरेमा विशेष गरेर गलत तरिकाले बुझनका लागि दुर्भाय हात लाग्यो। फ्रान्समा उनलाई एउटा खाराब अर्थशास्त्री हुने अधिकार प्राप्त भएको थियो किनभने उनी जर्मनीका कुशल दर्शनीक थिए। जर्मनीमा उनलाई एउटा खाराब दर्शनशास्त्री हुने अधिकार थियो किनभने उनी फ्रान्सका स्थापित अर्थशास्त्री थिए। एकैपटक जर्मन र अर्थशास्त्री हुने कुरा, हामी यी दुवै गल्तीहस्तको विरोध गर्ने इच्छा राख्दछौं।

कार्ल मार्क्स, दर्शनको दरिद्रताको भूमिकाबाट, प्रगतिशील प्रकाशन, १९५५ (अझेजीको नेपालीमा उल्था)

१८४७ मा पाँजे पूँछोले गरिबीको दर्शन भने पुस्तक लेखेका थिए। राजनीतिक अर्थशास्त्र र दर्शनमा विशेष दखल राख्ने भनी प्रख्याती कमाएका पूँछोलो उक्त पुस्तकको खण्डन गर्दै कार्ल मार्क्सले त्यसै सालमा अकों किताब लेख्युन्थो— दर्शनको दरिद्रता। माथि उल्लेख गरिएको वाक्यांश त्यही पुस्तकको भूमिका हो। कुनै समयमा मार्क्स र पूँछो एकअंकीबाट ज्यादै नै प्रभावित भएको भने गर्दै। पूँछो फ्रान्सका राजनीतिक थिए। आफूलाई समाजवादी भन रुचाउँथे। लेखन र प्रवचनद्वारा परम्परागत राज्यप्रणालीको कद्दू विरोधी पनि बनेका थिए। तत्कालीन युरोपमा स्थापित पनि थिए। १८४७ मा कम्युनिस्ट लिङ्को स्थापना हुनुभन्दा अधिसम्प्रहरो अन्तर्राष्ट्रीय कामदारहस्तको सङ्गठनका पक्षमा लागेका पनि थिए। उनले सामाजिक क्रान्ति शान्तिपूर्ण गर्न सकिन्दै भने तर्क राख्नुका साथै दिक्षिको दर्शन लेखेपछि मार्क्सको पूँछोप्रतिको आकर्षण, सम्पान, प्रभाव घेनु मात्र, राजनीतिक, वैचारिक रूपमा मार्क्सले विरोध नै गर्नुपर्न भएको थियो। कम्युनिस्ट लिङ्को पहिलो अन्तर्राष्ट्रीय सम्मेलनमा मार्क्स र एझेल्स्टहस्तो पूँछोहस्तको 'सबै मान्छेहरू साथी' लेखिएको ब्यानर हटाएर संसारका श्रमिकहरू एक होआँ ! लेखिएको ब्यानर राखेर सम्मेलन सम्पन्न गरिएको थियो।

यस वर्ष नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीका महासचिव नेत्रिकम्ब चन्द 'विप्लव' का दुईवटा पुस्तक सार्वजनिक भएका छन्— वैज्ञानिक समाजवाद र महापतन। यी पुस्तक सार्वजनिक हुनेवितकै आफूलाई धागडान मार्क्सवादी सौन्दर्यशास्त्री भनाउने, मार्क्सवादका खाँटी व्याख्याता भन रुचाउने एकजना बुजुक ऋषिराज बगात न्यानदेखिको बल लागाएर विरामा उत्तिको छ। उत्तिको विरोधका बरेमा कही सन्दर्भ पनि यहाँ प्रस्तुत गरिनेछ।

गत असोजमा प्रकाशित महापतनले नेपालको वामपन्थी आन्दोलनमा हलचल पैदा गरेको छ। छोटै समयमा यसको दूलो सङ्ख्यामा यसको विक्रीवितरण पनि भएको छ। यस पुस्तकमा धेस गरिएका सामग्रीले नयाँनयाँ बहस सिर्जना गरिराखेको छ। विभिन्न क्रियाप्रतिक्रियाहरू आइराखेका छन्। त्यसैले महापतनबाटे समीक्षा गर्न खोजिएको छ।

पुस्तक परिचय र विषयवस्तु

रातो खबरप्रकाशन गृहा प्रा. लिंगाराप्रकाशित नेपाल कम्युनिस्ट पार्टीका महासचिव, प्रचण्डहरूद्वारा विसर्जित नेपाली क्रान्तिको नयाँ शिराबाट नेतृत्व गरिराखेका युवा नेता विल्कवरे जनयुद्धको तयारी, सुरक्षात, विकास र मूल रूपमा प्रचण्ड—बाबुराममा आएको राजनीतिक, वैचारिक र सांस्कृतिक विचलनलाई शृङ्खलाबद्ध घटानाक्रमलाई महापतनमा प्रस्तुत गर्नुपर्ने छ। भीषण वर्गसङ्घर्ष र जनयुद्धकालमा भएको पार्टी अन्तरसङ्घर्ष र वर्गसङ्घर्षले पारेको प्रभाव, त्यसमा मुख्य नेतृत्वको भूमिका र हैसियत, अमूक नेताहस्तको क्षमता र हैसियतहस्तलाई पनि खुल्नका पारिएको छ।

पुस्तकमा प्रचण्ड—बाबुराममा भएको वैचारिक पतन, उपीहस्ता रेहेको राजनीतिक सत्ताको प्रश्न, वैज्ञानिक समाजवादी व्यवस्थाको प्रश्न, क्रान्तिको प्रश्न, सशस्त्र सङ्घर्षसम्बन्धी दृष्टिकोण, संसदीय व्यवस्थाप्रतिको दृष्टिकोण, कम्युनिस्ट पार्टीको प्रश्न, जनयुद्धको तयारी र प्रतिबद्धता, जनयुक्ति सेनाको प्रश्न, राष्ट्रिय स्वाधीनताको सोचाइया पतन, अर्थिक दृष्टिकोणमा विचलन, अन्तर्राष्ट्रीयवादप्रति गद्दारी, सामाजिकवादको प्रश्न, संशोधनवादसम्बन्धी दृष्टिकोण, राजनीतिक पार्टीलाई हेतु दृष्टिकोण, अन्तरसङ्घर्ष र दुई लाई सङ्घर्षको प्रश्न, सांस्कृतिक दृष्टिकोण, वार्ता र सम्भौताको प्रश्न, प्रचण्डका विचलनकारी

कदमहरू, महिला मुक्तिबारे, जातीय मुक्तिको प्रश्न, दलित समुदाय र मुक्तिको प्रश्न, माओवादी पार्टीको पुर्नगढन, क्रान्तिकारीहस्तलाई लगाइएको आरोप, क्रान्ति र प्रतिक्रान्तिकीच सङ्घर्षको सम्भावना र क्रान्तिको उज्ज्वल सम्भावना गरी २६ वटा शीर्षक र राजनीतिक पार्टीहस्तलाई हेतु दृष्टिकोणअन्तर्गत बहुदलीय जनवादसम्बन्धी धारणा र एमालेमा विलय, काइयेसलाई मुख्य दुम्पनको घोषणा, चुनावी गठजोड र मसालालाई प्रतिक्रियावादी—उन्मुख घोषणा, अन्तरसङ्घर्ष र दुई लाई सङ्घर्षको प्रश्नमा प्रचण्ड—बाबुरामवीचको सङ्घर्ष, प्रचण्ड, प्रचण्ड र बादलबीचको सङ्घर्ष, प्रचण्ड र बाजारबीचको सङ्घर्ष, प्रचण्डलाई अवतरण गराउने उपायको खोजी थियो। आमनेता र कार्यकारीहस्तलाई उन्मुख घोषणा, राजनीति, सङ्गठन र सङ्घर्षको मुख्य नेतृत्वको वैचारिक केन्द्रीकरण गरिएको नाममा प्रचण्डपथमा संश्लेषण गरिएको ढोड रीचयो तर यथार्थी संविधानसभामार्फत पुरानो सत्तालाई ध्वस्त गर्नका लागि विजयोन्मुख जनयुद्धलाई किम्हिन पाराउने योजनाबद्ध तरिकाले समापन गर्ने कोसेडुग्गा समित भयो।

(महापतन—२०७५ पृष्ठ १४४)

पुस्तकमा विप्लवले भेन्हफै उनीहस्तको यस्तो सहमतिको मुख्य कारक तत्व भेन्होको नै विकसित हैँदै गएको जनयुद्धलाई अवतरण गराउने उपायको खोजी थियो। आमनेता र कार्यकारीहस्तलाई उन्मुख घोषणा, राजनीति, सङ्गठन र सङ्घर्षको मुख्य नेतृत्वको वैचारिक केन्द्रीकरण गरिएको नाममा प्रचण्डपथमा संश्लेषण गरिएको ढोड रीचयो तर यथार्थी संविधानसभामार्फत पुरानो सत्तालाई ध्वस्त गर्नका लागि विजयोन्मुख जनयुद्धलाई किम्हिन पाराउने योजनाबद्ध तरिकाले समापन गर्ने कोसेडुग्गा समित भयो।

महापतनमा लेखिएको विप्लवले भेन्हफै उनीहस्तको यस्तो सहमतिको मुख्य कारक तत्व भेन्होको नै विकसित हैँदै गएको जनयुद्धलाई अवतरण गराउने उपायको खोजी थियो। आमनेता र कार्यकारीहस्तलाई उन्मुख घोषणा, राजनीति, सङ्गठन र सङ्घर्षको मुख्य नेतृत्वको वैचारिक केन्द्रीकरण गरिएको नाममा प्रचण्डपथमा संश्लेषण गरिएको ढोड रीचयो तर यथार्थी संविधानसभामार्फत पुरानो सत्तालाई ध्वस्त गर्नका लागि विजयोन्मुख जनयुद्धलाई किम्हिन पाराउने योजनाबद्ध तरिकाले समापन गर्ने कोसेडुग्गा समित भयो।

यस पुस्तकमा लेखिएको विप्लवले भेन्हफै उनीहस्तको यस्तो सहमतिको मुख्य कारक तत्व भेन्होको नै विकसित हैँदै गएको जनयुद्धलाई अवतरण गराउने उपायको खोजी थियो। आमनेता र कार्यकारीहस्तलाई उन्मुख घोषणा, राजनीति, सङ्गठन र सङ्घर्षको मुख्य नेतृत्वको वैचारिक केन्द्रीकरण गरिएको नाममा प्रचण्डपथमा संश्लेषण गरिएको ढोड रीचयो तर यथार्थी संविधानसभामार्फत पुरानो सत्तालाई ध्वस्त गर्नका लागि विजयोन्मुख जनयुद्धलाई किम्हिन पाराउने योजनाबद्ध तरिकाले समापन गर्ने कोसेडुग्गा समित भयो।

महापतनमा लेखिएको विप्लवले भेन्हफै उनीहस्तको यस्तो सहमतिको मुख्य कारक तत्व भेन्होको नै विकसित हैँदै गएको जनयुद्धलाई अवतरण गराउने उपायको खोजी थियो। आमनेता र कार्यकारीहस्तलाई उन्मुख घोषणा, राजनीति, सङ्गठन र सङ्घर्षको मुख्य नेतृत्वको वैचारिक केन्द्रीकरण गरिएको नाममा प्रचण्डपथमा संश्लेषण गरिएको ढोड रीचयो तर यथार्थी संविधानसभामार्फत पुरानो सत्तालाई ध्वस्त गर्नका लागि विजयोन्मुख जनयुद्धलाई किम्हिन पाराउने योजनाबद्ध तरिकाले समापन गर्ने कोसेडुग्गा समित भयो।

महापतनमा लेखिएको विप्लवले भेन्हफै उनीहस्तको यस्तो सहमतिको मुख्य कारक तत्व भेन्होको नै विकसित हैँदै गएको जनयुद्धलाई अवतरण गराउने उपायको खोजी थियो। आमनेता र कार्यकारीहस्तलाई उन्मुख घोषणा, राजनीति, सङ्गठन र सङ्घर्षको मुख्य नेतृत्वको वैचारिक केन्द्रीकरण गरिएको नाममा प्रचण्डपथमा संश्लेषण गरिएको ढोड रीचयो तर यथार्थी संविधानसभामार्फत पुरानो सत्तालाई ध्वस्त गर्नका लागि विजयोन्मुख जनयुद्धलाई किम्हिन पाराउने योजनाबद्ध तरिकाले समापन गर्ने कोसेडुग्गा समित भयो।

महापतनमा लेखिएको विप्लवले भेन्हफै उनीहस्तको यस्तो सहमतिको मुख्य कारक तत्व भेन्होको नै विकसित हैँदै गएको जनयुद्धलाई अवतरण गराउने उपायको खोजी थियो। आमनेता र कार्यकारीहस्तलाई उन्मुख घोषणा, राजनीति, सङ्गठन र सङ्घर्षको मुख्य नेतृत्वको वैचारिक केन्द्रीकरण गरिएको नाममा प्रचण्डपथमा संश्लेषण गरिएको ढोड रीचयो तर यथार्थी संविधानसभामार्फत पुरानो सत्तालाई ध्वस्त गर्नका लागि विजयोन्मुख जनयुद्धलाई किम्हिन पाराउने योजनाबद्ध तरिकाले समापन गर्ने कोसेडुग्गा समित भयो।

महापतनमा लेखिएको विप्लवले भेन्हफै उनीहस्तको यस्तो सहमतिको मुख्य कारक तत्व भेन्होको नै विकसित है

क्रान्तिकारी पत्रकार ...

पत्रकारिताले मात्र जनताको अधिकार र जनताको परिवर्तनको आन्दोलन एकीकृत जनक्रान्तिलाई ठेस सहयोग पुऱ्याउने बताए । परिवर्तनको यात्रालाई अब पत्रकारिताको साथ लिएर मात्र पूरा गर्न सकिने बताउंदै जनताले दुःख पाएका, खान नपाएका र राष्ट्रियतावरुद्धको हरेक षट्यन्त्रबारे नागरिकलाई मात्र नहीं विश्वसमुदायलाई सूचना दिने पत्रकार अगाडि आउन अनिवार्य भइसकेको बताए ।

त्यसै अखिल (क्रान्तिकारी) का केन्द्रीय अध्यक्ष चिरञ्जीवी ढकालले शिक्षा, स्वास्थ्य र मौलिक तथा आधारस्तू अधिकारलाई वर्तमान दलाल सत्ताले छिन्दै लगेको बताए । तालिमले शिक्षा र स्वास्थ्यजस्तो नागरिकको मौलिक अधिकारलाई मार्फिया र व्यापारीको पकड रहेको निजी क्षेत्रलाई सुप्तर चरम अन्याय गरेकाले त्यसको भण्डाफोर गरेर सत्ताको अन्यायकारी, दलाली चीत्रिबारे सूचना पत्रकारिताको माध्यमबाट नागरिकसम्म पुऱ्याउनु अहिलेको मुख्य आवश्यकता रहेको बताए ।

उद्घाटन कार्यक्रमको अध्यक्षता सझाठनका अध्यक्ष प्रकाश दुम्भेले गरेका थिए भने सञ्चालन महासचिव हिम बिप्टले गरेका थिए । सझाठनकी कोषाध्यक्ष जानकी चौधरीले स्वागत मन्तव्य दिएकी थिएन् ।

क्रान्तिकारी पत्रकार सझाठनले गत असोज ४ गतेयता पूर्वामा ताप्लेजुङदेखि कञ्चनपुरसम्म गरी १५ जिल्लामा मानवअधिकार र प्रेस तथा अभिव्यक्ति स्वतन्त्रताविषयक अन्तर्रक्षिया गरिसकेको छ । बाँकी स्थानमा गर्दै जाने उक्त सझाठनले जानाएको छ ।

काठमाडौंमा नेकपाको ...

नरोकए सबै जनता राष्ट्रिय मुक्त सेनामा परिणत हुने चेतावनीसमेत उनले दिए ।

निर्मला पन्तका हत्यारालाई पता लगाएर केपी-प्रचण्डको अगाडि पछाँ राम नेकपाले गर्ने प्रवक्ता प्रकाण्डको भनाइ थियो । निर्मला पन्तको हत्याको विवेदमा सङ्खर्ष गर्ने र त्यसका निर्मित आन्दोलन घोषणा गरिसकेकाले सहभागी हुन प्रकाण्डले अपिलासमेत गरे ।

प्रचण्ड डाँका हो -किराँती

नेकपाको सभालाई सम्बोधन गर्दै पुनर्गठित नेकपाल (माओवादी केन्द्र) का संयोजक गोपाल किराँतीले वर्तमान संसदीय व्यवस्थालाई उखेतेर फाल वस्तुगत परिस्थित तयार भएको बताए । उनले भने, 'क्रान्तिकारी कम्युनिस्टहरूको आत्मगत परिस्थिति बलियो बनाउन आवश्यक छ ।'

किराँतीले भने, 'इतिहासमा एक सय चार वर्षको निरङ्गुण राणाशासन हाताउन नेपाली कांड्रेसको अग्रणी भूमिका छ । दुई सय चालीस वर्षको निरङ्गुण

राजतन्त्र माओवादीले हटाएको हो तर नेपालको राजनीतिक आन्दोलनको इतिहासमा नेकपाल एमालेको कुनै भूमिका छैन । यो सधै पुच्छ बनेको पार्टी हो ।'

क्रान्तिकारीहरूबीच एकता अत्यावश्यक भैसकेको र उक्त एकता परिवर्तनको हुनुपर्नेमा जोड दिँदै नेता किराँतीले क्रान्तिकारीहरूको जुटाइले क्रान्तिकारीहरूको खान गर्ने विश्वास व्यक्त गरे । कुनै बेलाका क्रान्तिकारी नायक मानिएका प्रचण्ड अहिले डाँकामा परिणत भएको भन्दै किराँतीले भने, 'क्रान्तिकारीहरूको उद्देश्य देश र जनताको मुक्ति गर्नु हुन्छ तर डाँकाको उद्देश्य क्रान्तिकारीहरूलाई दमन गर्ने र व्यक्तिगत स्वार्थमा लाने हुन्छ ।' किराँतीले थपे, 'भविष्यमा देशको एकजना पनि सहिद परिवार र जनमुक्ति सेना प्रचण्डको हातमा रहेनेवाला छैन किंकिक प्रचण्ड क्रान्तिकारी विचार र धरालतबाट विचालित भैसकेका छन् । क्रान्तिकारी पार्टीहरूलाई पुनर्गठन गर्नेका लागि हामी प्रतिबद्ध छौं तर प्रचण्ड प्रवृत्तिको बन्ध्याकरण गर्नुपर्छ ।'

विप्लवको प्रशंसा गरे कटैलले

सोही सभालाई सम्बोधन गर्दै नेकपाको अध्यक्ष क्रीषी कटैलले विद्रोहको आरम्भ थालेको र मुक्तिका सप्ना बुँताएको भन्दै विप्लव नेतृत्वको नेकपाले सुरु गरेको जनक्रान्तिको खुलेर प्रशंसा गरेको छन् । नेकपाको कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्न आइपोको कटैलले कम्युनिस्टको नाममा कायनिस्ट दबाउने, जनताका आवाज बन्द गर्न खोज्ने ओली र प्रचण्डमाथि अब जनताले प्रतिबन्ध लगाउने बेला आएको पनि बताए ।

केपी ओली र प्रचण्डहरूले पनि ज्ञानेन्द्र शाहले भैंस ता छाडेर भाग्नुपर्ने अवस्था आउन लागेको बताउंदै कटैलले भने, नेपालका क्रान्तिकारीहरू मेरेको छैन । तिमाहिरतमार्गमा अधिक बढिहेका छन् । विश्वक्रान्तिको बदलालिएको चरित्रअनुसार लाखौं जनता विद्रोहमा सामेल हुँदै गएको र विप्लव नेतृत्वको नेकपाले आयोजना गरेको यो प्रदर्शन र सभाले पनि त्यो प्रमाणित गर्दै गएको उक्तो भनाइ थियो ।

उक्त जनसभामाटै नेकपालमा प्रवेश गरेको माओवादी केन्द्रका पूर्वनेता तथा सामाजिक अभियन्ता नरबहादुर कार्कोले देशका सम्पूर्ण बुद्धिजीवीहरूले क्रान्तिको सही बाटो रोज्ञुपर्ने बेला आएको बताउंदै उक्त बाटो एकीकृत जनक्रान्तिको बाटो भएको र त्यसलाई नेकपाले नेतृत्व गरिरहेको बताए । नेकपालमा लामबद्ध हुन उनले सबै युवा र बुद्धिजीवीहरूलाई आह्वान पनि गरे ।

नेकपाल सल्लाहकार समितिका सचिव चित्रबहादुर आलेको अध्यक्षतामा सम्पन्न जनसभाको सञ्चालन नेकपाकी पोलिटिक्युरो सदस्य उमा भुजेलले गरेको थिएन् भने स्वाप्तनभाषण अर्का पोलिटिक्युरो सदस्य पदम राईले गरेका थिए । अन्तर्राष्ट्रिय गीत गायनबाट सुरु भएको कार्यक्रमको बीचबीचमा बीपी विद्रोही, खोपा तरामु, मुक्तान थेवा, दुण्डीराज अधिकारी,

जनसांस्कृतिक महासङ्को केन्द्रीय टोली सामना परिवारले क्रान्तिकारी गीत र नृत्य प्रस्तुत गरेको थियो ।

सभा सुरु हुनुपर्ने काठमाडौंका लैनचौर, कालीमाटी, बब्रमहललामायत स्थानबाट हजारौंको जल्स रार्कमस्थलमा प्रवेश गरेको थियो । सरकारले शान्तिवाटिका र भूकूटीमण्डपभित्र कार्यक्रम गर्न निर्दपालि विदर्शनबाट विद्रोहीहरूपर्ने धोषणा गर्न माग गरेको छ ।

अखिल नेपाल लेखक ...

एकीकृत जनक्रान्ति पूरा गर्न इच्छुकले लिएको जनपश्चिमी सिर्जना, त्याग, शौर्य र बलिदानको बाटो लिनुपर्ने बताए । लेखकहरूले सङ्गठन निर्माणका साथै क्रान्तिकारी लेखनका माध्यमबाट दलाल पुँजीवादी सत्तालाई चुनौती दिनुपर्नेमा उनको जोड थियो । लेखकहरूमा दम्भ, अहङ्कार, र आडम्बर बढेमा उक्त क्रममः पलायनको बाटोमा जाने भएकाले जनतासामु नम्र भएर जनताकै लागि सिर्जना प्रस्तुपर्ने उनले बताए ।

नेकपाका केन्द्रीय सदस्य एवम् पश्चिम ताम्सालिङ ब्युरो इन्चार्ज आधारले मार्क्सवादी लेखकले सिर्जनाका माध्यमबाट क्रान्तिकारी मोर्चामा अग्रपद्धिकमा भाग लिनुपर्ने बताए । जनयुद्धकालीन अनुभूतिहरूसमेत सुनाउंदै आधारले मार्क्सवादी लेखकहरूले दलाल पुँजीवादीराई परास्त गर्ने सिर्जना गर्दै तिनका पतियार मास्ट्राका सिर्जनाहरू खारेज गर्नुपर्ने धोषणा राखे । प्रमुख अतिथि माझलाई लामा र अतिथि आधारले मास्ट्राका लागि विद्रोहीको 'आँधी हुरी' गजलसङ्ग्रह लोकार्पण गरेका थिए ।

सम्मेलनमा जनसांस्कृतिक महासङ्को कम्हासाचिव खेम थार्पिलायाले विधान र प्रतिवेदन प्रस्तुत गरेका थिए । उनले अबको लेखकीय आन्दोलन मार्क्सवादी र गैरिमास्ट्राका पनि आह्वान गरे । पार्टीले यही माझसूर चैरमानुपर्ने उनले बताए ।

पार्टी निकट अखिल नेपाल जनसांस्कृतिक प्राथमिक लेखक समितिले विद्रोही विवाद डबलीमा आयोजना गरेको 'राष्ट्रियता, जनतान्त्र र जनजीविकाका लागि बहुत कविता' मार्क्सवादी अतिथिको रूपमा उपस्थिति नेता लोहानीले नेकपाले गर्न लागेको कार्यक्रमलाई देशभित्र र बाहिर विशेष महत्वका साथ हेरिएकाले सरकार पनि शान्तिपूर्ण कार्यक्रममा कुनै अवरोध नार्न सरकारलाई सुभावसमेत दिए ।

शान्तिपूर्ण कार्यक्रम गर्न पाउने अधिकार शेविनालले नै सुनिश्चित गरे पनि नेकपाका शान्तिपूर्ण कार्यक्रममा रोक लागेकोमा आक्रोश व्यक्त गर्दै लोहानीले भने, 'तिमीहरू आँकेले निर्माण गरेको संविधान आफै च्याते हामीलाई सहयोग गर्नेछौं ।'

पार्टी पुर्मार्गको अवसर परेर नेकपाले माझसूर

८ गते काठमाडौंमा आयोजना गरेको विशाल आह्वान चालन गरेका थिए ।

सम्मेलनले अनुभूतिहरूसमेत सुनाउंदै आधारले मार्क्सवादी लेखकहरूले दलाल पुँजीवादीराई परास्त गर्ने सिर्जना गर्दै तिनका विद्रोहीहरू आँधी हुरीको छ ।

पार्टी निकट अखिल नेपाल जनसांस्कृतिक

महासङ्को लागि विद्रोहीहरू आँधी हुरीको बताए ।

त्यसै महासङ्को सचिव अशोक सुवेदीले साहित्यकारहरू भावना एकातिर र काम अर्कोतर गर्ने प्रवृत्तिबाट मुक्त हुनुपर्ने धोषणा गर्न माग गरेको छ ।

गोष्ठीमा डा. रामप्रसाद ज्ञावाली, शोभा दुलाल, भग्नेन्द्र वैद्य, बच्चु चन्द, खुमा सुवेदी, अशोक सुवेदी,

पार्टी पुनर्गठनका अवसरमा मंडसिर द गते काठमाडौँमा भएको विशाल जनसभाको भलक

ADBL
तलब बघत खाता

बिना धितो कर्जा छैन कुनै दुविधा
अब आयो ADBL तलब बघत खाता सुविधा

Y%
वार्षिक ब्याजदर

विशेषताहरू :

- व्यक्तिगत पारिश्रामिक जर्ना हुने विशेष बचत खाता ।
- शन्य गौरुदातामा खाता स्थाली रु. ५०० न्यूनतमा गौरुदात रहने ।
- पारिश्रामिक तलबका आधारमा बिना धितो कर्जा प्रदान गर्न आकिनो ।
- उक्त खाता नापर्जन पारिश्रामिक बाहेक अन्य नियमावासरका कारोबार संगत गर्न पाइने ।
- सरबनिधि कार्यालयको अनुरोधमा शेना, प्रतीरी, शिक्षक, सरकारी तथा और सरकारी संस्था, पलिका तथा निजी कर्पोरिटी वा अन्य संस्थाका कर्गणीरीहरू संतानी हुन पाउने ।
- निःशुल्क ABBS Debit Card, Internet Banking, Smart Banking, SMS Alert.
- शुल्कसँगै रातारात रकम जर्ना तथा शुल्कानी गर्दा यसै पालि प्रकारको ABBS राल्क जलाने ।
- यस बैंकका सरपूर्ण शास्त्राहबूषण चो सुविधा लिन सकिन्दै ।

थप जानकारीका लागि नजिकैको शास्त्राना सरपर्क चारबुहुन अनुरोध छ ।

Agricultural Development Bank Ltd.
कृषि विकास बैंक लि.
(नेपाल राष्ट्र बैंकबाट 'क' वर्गको इजाजतपत्रप्राप्त संस्था)

www.adbl.gov.np

तपाईं हाम्रो घरआँगनको बैंक

SWIFT: ADBLNPKA

मिति	स्थान	छलफलका विषयहरू	सहभागीहरू
चैत्र २३, २०७४	बल्कु	मेलम्बी आयोजनाका पाइपहरू बिछ्याउँदा काठमाडौँ महानगरपालिका (कामपा) वडा नं १४ ले शुरू गरेका निर्माणकार्यहरूमा असर नपरोस भनी सुनिश्चित गर्न आवश्यक समन्वय गर्ने	निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरू, निर्देशनालयका पदाधिकारीहरू, स्थानीयबासीहरू
चैत्र २८, २०७४	हाँडीगाउँ	कामपा वडा नम्बर ५ का वडाध्यक्ष र स्थानीयबासीहरूसँग समन्वय गरी मेलम्बीको डिआइ पाइप बिछ्याउने कार्य सुचारू गर्ने	निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरू, निर्देशनालयका पदाधिकारीहरू, स्थानीयबासीहरू
जेठ ७, २०७५	मेतीदेवी	खानेपानी आपूर्ति सुधार खानेपानीको पाइप बिछ्याइसकेपछि सडक पुनर्स्थापन	काठमाडौँ उपत्यका खानेपानी लिमिटेड र निर्देशनालयका पदाधिकारीहरू, स्थानीयबासीहरू
जेठ ९, २०७५	तपेखाँ टोल, भक्तपुर	पाइपलाइन बिछ्याउने क्रममा बालीमा क्षति पुरेकोले त्यस वापत् क्षतिपूर्ति दिने पाइप बिछ्याउने क्रममा निजी जमीनको क्षति न्यूनीकरण गर्ने उद्देश्य लिइ आवश्यक उपायहरू अपनाउने	स्थानीय महिलाहरू, निर्देशनालयका पदाधिकारीहरू
जेठ २८, २०७५	टोखा नगरपालिका	नगरपालिकाको वडा नं ९ मा पाइप बिग्रन गइ क्षति पुरेकोले क्षतिपूर्ति सम्बन्धमा छलफल पाइपको मर्मत	निर्वाचित प्रतिनिधिहरू, निर्माण व्यवसायी र परामर्शदाताका प्रतिनिधिहरू

उग्र f / ; 'emfj sflu
 cfofghf sfofgh og lgbfgfno
 Sf7df08f]pkTosf vfgkfgl lnld6g
 cgfdgu/, sf7df08f]
 6fj-ikfjgDa/M!!#(
 kfj gM\$@@(*^, \$@@\$(*^ PS:6g; g !#!, kfbs; M\$@@\$)%&
www.kukpid.org.np